

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4618/2023
09.03.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића, Мирјане Андријашевић, Драгане Миросављевић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Драгана Ђилас, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Високи савет судства, Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гжрр1 98/2022 од 20.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 09.03.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гжрр1 98/2022 од 20.07.2022. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гжрр1 98/2022 од 20.07.2022. године и пресуда Основног суда у Новом Саду Прр1 68/2021 од 07.12.2021. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду Прр1 68/2021 од 07.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена Република Србија – Високи савет судства, Привредни суд у Новом Саду да тужиљи АА из ... исплати на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року износ признатог новчаног потраживања по решењу Трговинског суда у Београду под пословним бројем Ст. 22/02 од 13.05.2003. године и то износ од 3.565,02 динара са законском затезном каматом од дана 03.01.2002. године па до коначне исплате, те да јој накнади трошкове поступка са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до коначне исплате. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гжрр1 98/2022 од 20.07.2022. године одбијена је жалба тужиле и првостепена пресуда потврђена, а одбијен је и захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе.

Имајући у виду различиту праксу у идентичним правним и чињеничним споровима израженим у пресудама које је ревидент доставио уз ревизију, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају постоји потреба одлучивања о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе, чиме су испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, па је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код „ББ“ ад ..., над којом је решењем Привредног суда у Београду број Ст. 22/02 од 03.01.2002. године отворен поступак стечаја. Тужила је благовремено поднела пријаву потраживања по основу изостале зараде у стечајном поступку дана 15.03.2002. године, број пријаве ... у износу од 6.675,18 динара са законском затезном каматом од 03.01.2002. године до дана исплате. На рочишту за испитивање пријаве потраживања које је одражно 22.05.2003. године пред Трговинским судом у Београду тужили је признато потраживање у наведеном износу, са законском затезном каматом од 30.06.2013. године. У току стечајног поступка на основу делимичног намирења, тужили је исплаћен одређен износ, тако да, с обзиром на укупно утврђено потраживање и извршене исплате, неисплаћено потраживање тужиле износи 3.565,02 динара. Решењем Привредног суда у Београду број 5 Р4 Ст. 934/20 од 23.11.2020. године усвојен је приговор предлагача, овде тужиле, те је утврђено да је тужили повређено право на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Београду Ст. 59/10, наложено је стечајним органима у том предмету да у року од четири месеца од дана пријема овог решења предузму неопходне мере и радње у циљу уновчења спорне имовине стечајног дужника, наложено је стечајном судији у предмету да у року од 30 дана извести председника Привредног суда у Београду које су конкретне мере предузете. Увидом у Централни регистар депо и клиринг хартија од вредности првостепени суд је утврдио да су правна лица већински власник акција стечајног дужника са уделом од 79,625 (што чини 100% имовине) док је друштвени капитал означен као нула.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су одбили тужбени захтев, јер се у конкретном случају не ради о друштвеном предузећу, услед чега не постоји узрочно-последична веза између радњи тужене и штете коју тужила трпи, пошто тужена није одговорна, с обзиром да се не ради о друштвеном предузећу. Наиме, према закључку усвојеном на седници Грађанског одељења

Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правоснажних и извршних судских одлука односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеним над стечајним дужником са већинским државним или друштвеним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року.

Основано се у ревизији указује да у поступку није на поуздан начин разјашњена структура капитала „Југобанка“ ад у тренутку настанка потраживања тужиље, с обзиром да је у пресудама које су уз ревизију достављене утврђено другачије стање у погледу структуре капитала „Југобанка“ ад, односно да је Република Србија обавезивана да запосленима у „Југобанка“ ад исплати накнаду имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року, пошто су судови утврдили да је структура капитала „Југобанка“ ад Београд таква да је већински државни, односно друштвени капитал у тренутку отварања стечаја.

У поступку стечаја над стечајним дужником „Југобанка“ ад Београд, за стечајног управника именована је Агенција за лиценцирање стечајних управника из Београда. Из извода Централног регистра за хартије од вредности, који се у фотокопији налази у списима, не може се утврдити датум тог извода, па ни време на које се односи утврђена структура капитала над наведеним стечајним дужником. Ова чињеница је од значаја, јер је структура капитала стечајног дужника битна у време настанка потраживања тужиље (евентуална пресуда којом је тужиљи досуђена накнада штете због изгубљене зараде), односно уколико такве пресуде нема, онда у тренутку отварања стечајног поступка. Ова чињеница се поуздано може утврдити извештајем стечајног управника, који у поступку није ни тражен.

Због свега наведеног, пошто чињенично стање није потпуно утврђено, правилност примене материјалног права није могла бити испитана, па је одлучено као у ставу другом изреке, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

У поновном поступку првостепени суд ће на поуздан начин утврдити структуру капитала „Југобанка“ ад из Београда, у тренутку настанка потраживања тужиље, поступиће по примедбама из овог решења, а након чега ће поново одлучити о тужбеном захтеву.

**Председник већа - судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић